

Cím 1053 Budapest, Fejér György utca 10. I. emelet 3. a.
Telefon 061 354-1073
E-mail info@esoember.hu
Honlap www.aosz.hu
Adószám 19025915-1-41

Budapest, 2025. augusztus 1.

Országos Fogytékosságügyi Tanács

Tárgy: Rendkívüli OFT-ülés összehívásának kezdeményezése egy tragikus eset kapcsán – rendszerszintű jogsértések a magas támogatási szükségletű autista személyek ellátásában

Tisztelt Elnök Úr!
Tisztelt Tanácstagok!

Az Autisták Országos Szövetsége nevében ezúton kérem az Országos Fogytékosságügyi Tanács tagjait, hogy támogassák, hogy az OFT következő ülésén az alábbi témát napirendre vegye.

Napirendi kérésünk nem kevés autista, vagy más fogyatékkal élő társunkat érinti. Veres Gyula, egy autizmussal élő fiatal férfi tragikus élete, akinek az ellátórendszer nem tudott számára megfelelő elhelyezést biztosítani, végül az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetben (IMEI) ért véget, ahol megrázó körülmények között hunyt el. Halálának körülményei jelenleg nyomozás tárgyát képezik. A tudomásunkra jutott információk alapján a halálának közvetlen oka *„fulladás („hányadékbelehelés, a légutak gyomortartalom (bélisár) általi heveny elzáródás következtében jött létre, melyhez hozzájárult, hogy nevezett kényszerintézkedés alatt állt, négy végtagjával az ágyhoz rögzítve, hanyatt fekvő testhelyzetben”) volt.*

Az Autisták Országos Szövetsége Veres Gyula sorsát már évek óta nyomon követte, jog- és érdekvédelméhez többször nyújtott támogatást. Az évek alatt több ízben tettünk feljelentést, panasszal éltünk az érintett ellátása, az őt akkor ellátó dévaványai támogatott lakhatás körülményei kapcsán (AJBH 1930/2022-es számú ügyben írt beadványainkat - amelyek részletesen ismertetik mind az egyedi esetre vonatkozó jogsértéseket - mind a rendszerszintű súlyos hiányosságokat, mellékelten csatoljuk jelen megkeresésünkhöz. Ombudsmani jelentés 2022 óta nem jelent meg.).

Szervezetünk hosszú évek óta folyamatosan jelezte: a megfelelő, személyre szabott támogatási formák hiánya különösen veszélyezteti a magas támogatási szükségletű értelmi és pszichoszociális fogyatékkal élő személyek, különösen akkor, ha súlyos viselkedés problémákkal küzdenek. A mostani tragédia nem egyedi esetként, hanem a rendszer működésképtelenségének következményeként értelmezendő.

A konkrét tragédia rávilágít az alábbi anomáliákra:

1. Veres Gyula esete egyértelművé teszi a rendszerszintű jogsértéseket: az érintett nem élhetett az önrendelkezéshez való jogával, autizmus-specifikus ellátásban szinte soha nem részesült, emberi méltósága, testi integritása rendszeresen sérült.
2. A fogyatékből adódó súlyos viselkedés problémák, a szakszerű ellátás hiánya miatt egyre súlyosbodó tünetei miatt rendszere bántalmazás áldozatává válik, és éveken át tartó érdekvédelmi nyomásra sem reagál erre a környezet.
3. Ugyanakkor a szolgáltatásokban dolgozó "szakemberek" feljelentéseit a fogyatékből adódó tünetek, a belátási képesség hiányának szinte figyelmen kívül hagyásával kezeli.
4. A fogyatékból élő személy válik a büntetés-végrehajtás alanyává, elítéli a bíróság, a rendszer súlyos hiányosságai miatt.
5. Halála előzményei és körülményei is súlyos kérdéseket vetnek fel.

További autista személyekről tudunk, akik szintén a börtönben, vagy az IMEI-ben vannak.

Kérem a Tanács Elnökség és tagjait, hogy soron következő ülésén vegye napirendre az alábbiakat:

Az AOSZ kéri, hogy az Országos Fogyatékbiztosítási Tanács az autizmus szakma szakértőinek, valamint már fogyatékbiztosítók szakértőinek felkérésével/bevonásával tárgyalja meg és hozzon döntést

1. **Milyen módon tudja a leghamarabb biztosítani az említett célcsoport ellátását?**
2. **Vizsgálja felül a vonatkozó jogszabályokat és intézményrendszert, melyek lehetővé teszik, hogy a szolgáltatásokat igénybevevő fogyatékból élő személy felelősségre vonható és büntethető a fogyatékból fakadó tüneteiért.**
3. **Mi biztosítja azt, hogy a fogyatékból élő személy intézményi ellátása során tapasztalható bántalmazás kiderüljön, az arról tett feljelentés felelősségre vonással és büntetéssel járjon.**

Kiegészítés:

2024 októberében megjelent, a témával részletesebben foglalkozó riport is, amely három olyan család, többek között Fejérvári Zoltán, Liszt Ferenc-díjas zongorista családjának, élethelyzetét mutatja be, ahol súlyosan autista, értelmi fogyatékból élő fiatalok küzdenek olyan mértékű viselkedési nehézségekkel, hogy a szülők saját testi épségüket is veszélyben érzik. Ennek oka – ahogy azt családok is hangsúlyozzák – elsősorban az, hogy sem az egészségügyi, sem a szociális, sem a pszichiátriai rendszer nem tud megfelelő segítséget nyújtani sem az érintett, sem a hozzátartozók számára.

Tisztelettel:

Kövári Edina
elnök

